

Notitie

betreft: Windturbinepark Greenport te Venlo, reactie n.a.v. beantwoording raadsvraag van 23 februari 2018
datum: 27 februari 2018
referentie: DJS/DJS//O 15935-1-NO
van: ir. D.J. Suverkropp
aan: mr. R.A.M. Verkoijen, Goorts + Coppens Advocaten Adviseurs

1 Inleiding

Het gemeentebestuur van Venlo heeft de raadsvraag m.b.t. het windturbinepark Greenport te Venlo beantwoord met een brief, datum 23 februari 2018, kenmerk 1224005 (verder genoemd 'de brief'). Op deze brief wordt gereageerd m.b.t. geluidaspecten.

Deze reactie is niet volledig, daar de betreffende adviseur op de dag dat de reactie opgesteld moet worden (26 februari 2018) niet beschikbaar is (wegens vakantie) en de beschikbare tijd (te weten minder dan 1 werkdag) voor een volledige reactie beslist onvoldoende is.

Dat op bepaalde aspecten nu niet wordt ingegaan houdt derhalve zeker niet in dat die aspecten in de brief van het gemeentebestuur zouden worden onderschreven.

2 Document van Pondera

Bijlage 1 bij de brief is het document 'Laagfrequent geluid door windturbines', datum 23 februari 2018.

Hierbij wordt opgemerkt dat Peutz nu juist bij de brief van de Staatssecretaris kritische kanttekeningen plaatst, die maken dat de inhoud van die brief niet (meer) voldoende is om te kunnen concluderen dat de normstelling voor geluid vanwege windmolens geen aanleiding tot hinder van laagfrequent geluid geeft, zie hoofdstuk 9 van de notitie met nummer OA 15935-2-NO. Het herhalen van de inhoud van die brief door Pondera maakt dat niet anders.

Overigens zijn de bedoelde enquêtes naar hinderbeleving van windturbines (ruim) voor 2014 verricht. Dat betreft dus (vrijwel) geen windturbines met een ashoogte van 140 m zoals in Greenport zijn voorzien, aangezien die pas de laatste jaren worden gerealiseerd. Alleen al daarom zijn daarop gebaseerde conclusies voor windturbines van die maat voorbarig.

Opgemerkt wordt voorts dat het gaat om de voorliggende situatie voor Greenport Venlo. Wat de situatie elders is, wat daar ook van zij, is voor de voorliggende situatie niet relevant. Nu in voorliggende situatie niet aan de Vercammen-curve en niet aan de Deense norm wordt voldaan, kan aan de invloed van laagfrequent geluid op het woon- en leefklimaat niet voorbij worden gegaan.

3 Memo van Arcadis

Bijlage 2 bij de brief is de memo 'Verschillenanalyse second opinion Peutz – geluidsonderzoek', datum 22 februari 2018.

Hierbij wordt opgemerkt (dezelfde indeling aanhoudend als in die memo):

- a. Het is niet duidelijk waar Arcadis op doelt. Uiteraard heeft Peutz bij geluidonderzoek elders (waaronder het door Arcadis genoemde onderzoek) beschikbare berekeningsmethodieken (Vercammen-curven, 'Deense' methode, NSG-richtlijn) gezien. Die methoden dienen op de juiste manier te worden toegepast. Dat is in voorliggend geval niet in alle opzichten gebeurd, zie de notitie van 24 oktober 2017 met nummer OA 15935-2-NO en de brief met nummer OA 15935-1-BR van 6 februari 2017.
- b. Het is niet waar dat, wat Arcadis aangeeft, Peutz stelt dat laagfrequent geluid volgens de Vercammen curve gemeten zou moeten worden. Uiteraard is dat niet mogelijk voordat de windturbines zijn gebouwd. Wel is door Peutz aangegeven dat de Vercammen-curve op een meetsystematiek binnen geluidgevoelige vertrekken is gebaseerd, en dat daarnaast in het betreffende onderzoek een aanzet is gedaan om de grenswaarden voor de binnenniveaus te vertalen naar een grenswaarde voor de buitengevel. Bij het gebruik van die aanzet blijkt de Vercammen-curve buiten te worden overschreden (tabellen in genoemde brief OA 15935-1-BR). Nu dat volgens Arcadis tot dezelfde uitkomsten zou moeten leiden als een beoordeling binnen, betekent dat dat die overschrijding een niet acceptabele aantasting van het woon- en leefklimaat tot gevolg heeft.
- c. Arcadis gaat in op oorzaken van het verschil in uitkomsten van Arcadis en Peutz.
 - De door Arcadis berekende waarden zijn in de vorm van Afbeelding 13 op pagina 64 van de Milieueffectenrapportage en Afbeelding 2 van het rapport Onderzoek laagfrequent geluid windpark Greenport Venlo gegeven. Hieruit kan geen tot op de tiende dB nauwkeurige waarde worden afgelezen. Een verschil van ca. 1 (tot 1,5 dB) van de kennelijk werkelijk door Arcadis berekende waarden leidt niet tot andere conclusies, aangezien de overschrijding veel groter is dan 1 (à 1,5) dB.
 - Op pagina 4 van de brief met nummer OA 15935-1-BR is aangegeven waarom verschillende reducties gehanteerd moeten worden. Dat ligt in de beoordelingsmethodiek besloten, en is derhalve een definitiekwestie. Dat in voorliggende situatie het verschilniveau buiten-binnen identiek moet zijn bij berekening van binnen naar buiten en omgekeerd is daarom niet waar.
 - De waarden voor de geluidreductie van de gevel in de beide tabellen in de brief met nummer OA 15935-1-BR en beide tabellen in de notitie met nummer OA 15935-2-NO zijn aan genoemd Onderzoek van Arcadis ontleend. Dat zijn de waarden die conform het Deense onderzoek te hanteren zijn. Indien die waarden niet voldoende representatief zouden zijn, zouden het MER en het genoemde Onderzoek laagfrequent geluid op dat punt niet correct zijn.
De waarden die in rapport 'Laagfrequent geluid in de omgeving van industrieterrein Lage Weide ten behoeve van mogelijke ontwikkeling windturbines', nummer FA 20267-3-RA-002 d.d. 15 mei 2013 (tabel 9) zijn gehanteerd voor toepassing bij de Vercammen-curve en NSG Richtlijn zijn overigens *lager* dan de waarden die in het Onderzoek van Arcadis en in de brief met nummer OA 15935-1-BR en notitie met

nummer OA 15935-2-NO zijn gehanteerd (met name in de octaafbanden met middenfrequenties van 63 Hz en daarboven). Zouden die waarden in het MER en het Onderzoek laagfrequent geluid windpark Greenport Venlo gebruikt worden, dan zouden daarin *hogere* binnengeluidniveaus berekend worden dan in de voorliggende rapporten het geval is, wat er toe kan leiden dat *niet* aan de gestelde criteria voor binnengeluidniveaus worden voldaan.

- Zie onder het voorgaande gedachtenstreepje: toepassing van die lagere waarden uit 2013 leidt in de eerste plaats tot hogere binnengeluidniveaus. De terugrekening naar buitengeluidniveaus op basis van diezelfde lagere waarden uit 2013 leidt dan ook niet tot lager berekende beoordelingsniveaus buiten.

d. Dat de Deense regeling in 2015 niet is aangepast, wil niet zeggen dat de kritiek op de Deense methode niet terecht is geweest. De wetenschappelijke publicatie daarover is destijds niet tegengesproken. In ieder geval is de Deense methode niet onomstreden, en staat het niet vast dat het woon- en leefklimaat voldoende wordt beschermd als nog juist aan die regeling wordt voldaan.

e. Opgemerkt wordt dat het een Deense wettelijke regeling betreft die (ook m.b.t. isolatiewaarden) in Nederland niet (wettelijk) is voorgeschreven.

Genoemd rapport van het project Lage Weide betreft overigens geen geluid vanwege windturbines maar juist geluid vanwege andere bronnen in de omgeving. Daarbij is opgemerkt dat de beoordelingsmethoden niet bedoeld zijn voor het reeds aanwezige laag frequente achtergrondgeluidniveau. Algemene geluiden zoals afkomstig van bijvoorbeeld verkeer en wind hebben namelijk andere karakteristieken dan geluiden vanwege windturbines en andere specifieke (industriële) geluidbronnen waar de normwaarden in de aangegeven methodieken voor zijn bedoeld.

f. Uit de berekeningen van Arcadis volgt dat Windpark Greenport Venlo in de nachtperiode zou voldoen aan de Deense norm met als maatregel de 'noise mode' op windturbine 4. Deze 'noise mode' is alleen in de nachtperiode voorzien (zie de noot in par. 8.5, pag. 66 van de MER). In de dag- en de avondperiode blijft een overschrijding van de Deense norm optreden (zie van par. 8.6 de tweede alinea op pag. 69 van de MER).

Dit is volgens het MER acceptabel omdat volgens de MER aan de Vercammen-curve wordt voldaan. Dat laatste is nu juist niet het geval, zie de brief met nummer OA 15935-1-BR en de notitie met nummer OA 15935-2-NO.

Mook,

Deze notitie bevat 3 pagina's

